

καὶ παράξενο σοῦ φάνηκε ποὺ καπνίζει ἡ δική μου φάρι!...

***
Απὸ τὴν Στρώμνιτσα τραβήξαμε στὸ Μάλεσι. Κι' ὁ Ντεληφασούλης μονολογούσας :

— Σίγουρα, τὸ πουλὶ μου θὰ ψηθῇ στὴ Σόφια!

Στὸ Μάλεσι λίγο ἔλευθερο νά βρή τὸ μπελὸν τὸν δὲ Ντεληφασούλης. Ό λογαγὸς ἀπαγορεύεται νά ἀναφέτων «ψιφαί». Ό Ντεληφασούλης γαραγάλεμον ἀπὸ τὸ μασογήμενο κατέπονο, κατέβησε μέσα σὲ μά κουφοσπηλιά, ποὺ σχημάτιζαν μεγικά κοτεώνα μαζεμένα κι' ἄρρωσ τὸ ἔργο του. Τὸν μιροστηκαν, τὸν πάσαν μά τὸν συγχώρησαν γιατὶ ήταν καλὸς στρατηγός. Ετοι ἔβαλε πάλι τὸ πούλι στὸ σακκίδιο του μουσικούσιντας.

— Τούτειτα ἐγὼ ποὺ αὐτὸ τὸ ἔργο θὰ ψηθῇ στὴ Σόφια!

— Αρχιού πειλ νά κάνῃ δεστεία μὲ τὴν κακορίζικα του αὐτή:

— Ακούς, κύριο λαχανή μου, ἔνα κατέπονο καρχίς κεφάλι καὶ φρεάτι, νά πετάξῃ ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη ὡς τὴν Κρέσνα!... Είνε θέλημα Θεοῦ, νά ψηθῇ στὴ Σόφια!...

— Ετοι κι' ώνταν μετά τὴν πρώτη κατάληψη τοῦ Πετασόβου τοῦ ἐδόθη εἴκαμίνα νά τὸ ψήση, σάν εμείνε τὸ σύνταγμά του ἐφεδρεία, δὲν τὸ ἔψησε.

— Είπα, αὐτὸν θὰ ψηθῇ στὴ Σόφια!...

— Μά δὲν ἐψήθησε στὴ Σόφια τὸ κατέπονο τοῦ Ντεληφασούλη.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀρχισε μά φωβερή ἀπίθετης τῶν Βούλγαρων. Πέραν τὸν ὅ βίδες σᾶν βροχή καὶ η σφαγές σάν χαλάζι. Ό Ντεληφασούλης ἀστειεύσταντε, πειράζοντας τὸν Σαπουνάκην:

— Αίντε Σαπουνάκη, ἀπὸ κεῖ.

— Μωρὸ ποὺ νά πάω, ποὺ πέφτουνε δύβιδες! Δὲν βλέπεις, γιαμά, κανονές ποὺ ρίχνουνε!...

— Μά τι θελεῖς νά σου ρίξουνε... μαντολάτα;

— Εξαφανίσανταν νάθιδος διάτετης τὸν Ντεληφασούλη καὶ τὸν ἔκανε κομμάτια.

— Άλλοι πήγε τὸ καπέλο του, δὲ γυνιὸς ἀλλοῦ κι' ἀλλοῦ ή κόττα.

— Ο Σαπουνάκης ἔτρεξε τότε ν' ἀρτάξει τὸ κατέπονο.

— Κι' δαν καποντος σὲ προσκλητηρίο φωνάζαν τὸν Ντεληφασούλην. Ντεληφασούλης δὲν ὑπῆρχε πειά.

— Μωρό τι ἔμενε δὲ κακομοίον;

— Ο Σαπουνάκης προσωρίσας, εἰπε κωμικοτραγικῶς, σταθεῖς εἰς προσοήν:

— Επειδήσανταν ἀνάφερο δι τὸ δ λοχία; Ντεληφασούλης, ἔφαγε... μά ὅβδος!...

— Μωρό κι' ὅβδος ἔφαγε! εἰπε ξαφνισθεῖς, μή ἔνοντας καὶ παρεξηγήτας τὸ λογοπαίγνιο του Ληξουλωτοῦ δὲ λοχαγός.

Καὶ πρόσθετε, θέλοντας ν' ἀστειευθῇ δὲ ταγματάρχης:

— Και σό, Σαπουνάκη, δὲν ζηταγες τίποτε;

— Επειδήσανταν ἀνάφερο καὶ Ταγματάρχη, ποὺς ἔφαγε κι' ἔργο... τὴν κόττα! Συμπλήρωσε δὲ Σαπουνάκης.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ερεζηκος Χάινες

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΘΙΜΑ

Η ΧΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Σήμη Ιαπωνία ή ίχνες, δπως καὶ στὴν ἀρχαία Ρώμη, θεωροῦνται ως ιερὰ πτηνά. «Όλι» οι κάτοικοι είνε ὑπερχρεωμένοι νά τὶς περιποιοῦνται καὶ νά τὶς προστατεύουν ἀντιληφθεῖν δὲ διατέρους κανέναν κίνδυνο. Τὸ νά σκοτωθεῖται έχηνα θεωρεῖται ως τὸ βαρύτερο ἔγκλημα, τὸ διοτον καὶ τὸ παληότερο ποινικό νόμο ἐτιμωρεῖτο μὲν θάνατο καὶ μᾶλιστα πολὺ βασανιστικό.

Στὰ δικαστικὰ χρονικὰ τοῦ περασμένου αἰώνος ἀναφέρεται μιὰ τέτοια δίκη για τὸν φονό ίχνων. Κάπου παδάκια παίζονται καὶ κυνηγάνται νέα κοπάδι ίχνων μὲ τὶς πτέρες· δὲν είλε πληροφορθῆται ἀκόμη τὸ δυστυχισμένο για τὴν ιερότητα τῶν πουλερικῶν αὐτῶν— ἐσκότωσε μία. Κατὰ κυκή τὸν τύχη τὸ εἶλε ένας γείτονας, ὃ δποίος ἀφοῦ τὸ συνέλαβε, τὸ παρδώσω μαζῆν μὲ τὴ σκοτωμένη έχηνα στὸν ἄρμοδιο δικαστή.

Τὸ ἔγκλημα ήταν αὐταπόδικτο, δὲ νόμος όρης καὶ κατηγορηματικός, καὶ τὸ παιδί, ἀγέτα πρὸς τὴν ίχνια του καὶ πρὸς τὴν ἄγνοια περὶ ἱερότητας τῶν ιχνῶν, ἔπειτα νά καταδικούσῃ τὸ θάνατο.

Η φτωχή μητέρα τοῦ δυστυχισμένου παιδιοῦ, ὃ δποία παριστάτο κατὰ τὴν τρομερή ἐκείνη διαδικασία, ἐλαύνει ἀπὸ φηρότητα.

Τὰ δάκρυα τῆς μητέρας, ἀλλὰ καὶ τὸ κομικὸν τῆς υποθέσεως, τὸ δποίον σὲ θέση φυσικά ν' ἀντιληφθῆται δικαστής τὸν συνεκτικό, ἐνγύρων τὴν δικαστική του συνείδηση καὶ γνωστοντας πρὸς τὴν μητέρα τοῦ μικροῦ μελλοντικάντων τῆς εἰλε:

— Ορίσε, πάρε αὐτὴ τὴ σκοτωμένη έχηνα καὶ ἀν ἔντος εἰκοσιτσάρων ὁδῶν κατορθώσας νά τὴ φέρης στὴ ζωή, πνόσχομαι νά μην καταδικάσω τὸ παιδί σου.

Η φτωχή γυναίκα πήρε τὴν παγωμένη καὶ την πυγμαία πλέον ίχνην καὶ μετά εικοσιτσάρεσσες ὥρες τὴν παρουσίασε πραγματικά ζωντανή στὸν δῆθεν κατάληπτο δικαστή. Ατέλοντατα είχε ἀντικαταστήσει τὴν σκοτωμένη έχηνα μὲ μά κοντανάν.

— Ετοι ικανοποιήθη καὶ κοινή γύμνη, ποὺ είλε ἔβερθη μ' ἓντα τέοντο ἔγκλημα καὶ ζητούσε τὴν κεφαλή τοῦ παιδιοῦ ἐπὶ πίνακα, ἐγλυτωσε καὶ... ὁ τρομερὸς ἔγκληματις τὸ θάνατο καὶ ἀκόμη ἐδόθη μά εικασία στὸν θεούς νά κάνουν ἔνα... θαῦμα!

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Τοῦ Ερεζηκου Χάινες)

I

Τόσος καρδὸς ποὺ ἔψυγε, κι' ἀκόμα
Δὲν γέλασε τὸ ἄμπερο μου στόμα
Ἄκοντα ἀνοτές μὲ τὸ σωφρό...

Μά νά γελάσω δὲν μπορῶ...
“Ἄγ δὲν μπορῶ!...

‘Αρφ’ ὅτου για τὸ χωρισμό της καί
‘Εξέμαθα δάσμη καὶ νά κλαι
Πονό μέ τὴν καρδιά καὶ λαχταρό,

‘Άλλα νά κλάψω δὲν μπορῶ...

“Ἄγ δὲν μπορῶ!...

II
‘Ενω στὸ μαγουλάκι σου
Τὸ καλοκαίρι μένει,
Χειμῶνας τὴν καρδιάλια σου
Τὴν ἔχει παγωμένη

“Ομως θ’ ἀλλάξονται καὶ καρδοί,
‘Αγάπη μου στοχάσου
Τὸ κρύο θαρδῆ στὸ μάγουλο
Κ’ ἡ ζέστη στὴν καρδιά σου!..”

III
“Ερτασε δὲ Μάης μ’ εδωδείς τὴ γῆ για νά σκεπάσῃ
Τὸ χῶμα νά δροσίσῃ τὸ ζερό,

“Ολοὶ γελοῦν καὶ καίρουνται στὴν ἀνθιαμένη πλάσι.
‘Εγ’ δημος νά γελάσω δὲν μπορῶ...”

Τὰ κουδουνάκια ἀντιλασοῦν καὶ τὰ πουλιά μιλούνε,
Καθὼς στὸν μύθων τὸν παληὸν καρδοί,
‘Εγ’ δην γοιωθώ μοναχοῦ τὴ γλώσσα που λαλούνε.

Βλέπω παντού σκοτάδι τρομερό...

“Η συντροφαὶ τοῦ φίλου μου εἰν’ ἀνοστή καὶ κρίνα,
Βρίσκω τὸν κόσμο διὸν οὐλήρο,
“Ἄχ σημφορά μου!... Εγίνηκε καὶ λέγεται: ‘Κυρία
Τ’ ἀγαπημένο μου πουλί τὸ τόσο τροφερό!..”

IV

Καὶ δταν σ’ ώμολογησα τὸν πόνο, τὸν βαρύ του
‘Ελαμπονήθηκες βαρεῖα κι’ γέλασες, καήη μου!...
Μά δταν τὸν ἑτοίλιον μὲ στήζους μαγεμένους
Τότε μοιάχα μούχαμες ἀμέτρητους ἐπαίνους...

V
Σάν ἐπειούνταν τὰ μπουμπούκια
Μὲ τοῦ Μαγιοῦ τὴν εὐθιδιά,
Τότε κι’ δέωτας ἔφαντη
Μέσα στὴν δόλια μου καρδιά.

Σάν τραγουδούνταν τὰ πουλάκια
Μὲ τοῦ Μαγιοῦ τὴν εὐθιδιά,
Τότε ζεύδρεγα καὶ σούτα
Τὸν πόνο πούχω στὴν καρδιά.

VI
Θέλω νά κρύψω τὴν καρδιά μου
Θά τρεμουμπάζῃ τὸ τραγούδι
Μέσα στοῦ κρίνου τὸ λούσιδι
Καὶ θάναι σὺν τὸ φιλημά της,
Νά λέη τὸ κρίνο σάν μυρίζει
Οπού μοῦ δέδωσε μά μέρα
Γιά τὴν ἀγάπη μου τραγούδι.
Σὲ ὅρ’ ἀγάπης γλυκυτά ης!...”

Μεταφράσεις Αντων. Μάτεσι

ΟΥΔΕΝ ΚΑΙΝΟΝ...

Η ΠΡΩΤΕΣ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Οι δανειστικὲς βιβλιοθήκης δὲν είνε ἐπινόσηται τῶν νεωτέρων χρόνων. Ο πρώτος ὁ δποίος τὶς ἀναφέρει είνε ὁ ἄγιος Ιερώνυμος. Γράφοντας κάποιο για ἐποικότερο, Παμφίλο δινόται, ὃ δποίος ἐμαρτύρησε ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πιστεώς τὸ 309, ἀναφέρει δτι ὁ Ιερώνυμος ἐκείνος για νά διαδώσῃ τὸν Χριστιανισμό στὴν Καισάρεια, ἐφφόντεις κι' ἐμάζεψε 30.000 χειρόγραφα τι θρησκευτικοῦ περιεχομένου, τὰ δποία δέδαινες στοὺς τοῦ ζητοῦσαν.

Στὸ Παρίσιο κατὰ τὸ ἔτος 1312, δηλαδή ἔναν αἰώνα προτού δανειστικὴ τὴν παρουσία τοῦ ιερού οἰκου Δ', ὁ δποίος ἐκτίνει πάντα τὴν βασιλεία τοῦ Ερεζηκου Δ', καὶ τὸν πατέρα της Οξφόρδης, ιη; δποίας τὰ χειρόγραφα ἐδανείζεντο οἱ σπουδασταί.